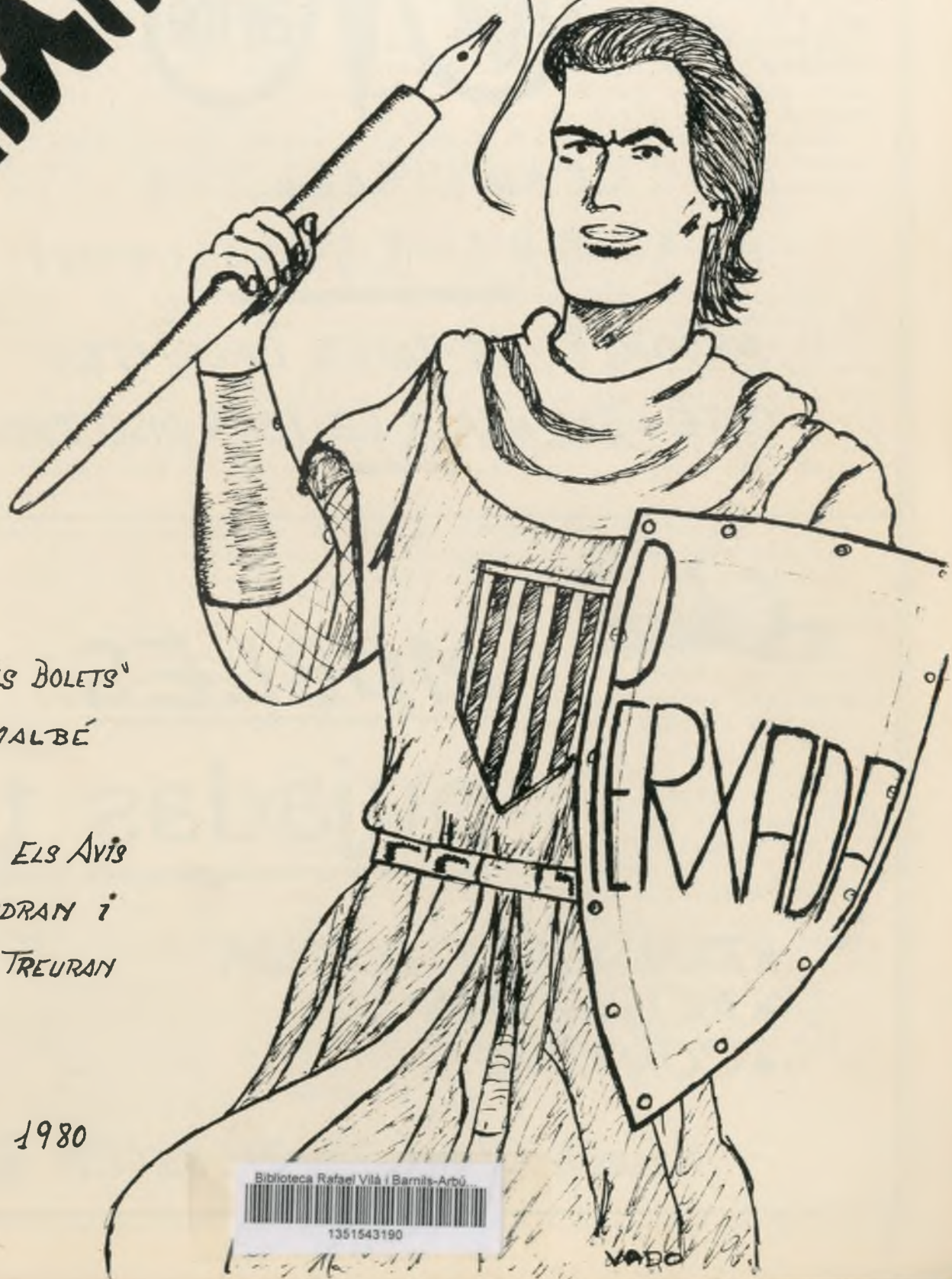

12 ARVADI

DE MOMENT
JA EN TENIM
UN ANY

SUMARI

- NATURA "ELS BOLETS"
- FUMAR FA MALBÉ
LA SALUT
- XERRANT AMB ELS AVIS
- DE FORA YINDRAN I
DE CASA ENS TREURAN

ARBUCIES

NOVEMBRE 1980

Biblioteca Rafael Vilà i Barnils-Arbú

1351543190

VADO

Camprodon, 15
ARBÚCIES (Girona)

ASSORTIT DE TAPES CALENTES
CAFÈ • BAR • SALA DE T.V. • DISCOTECA

MOBLES

pujadas tort

- TAPISSERIES A MIDA
- MOQUETES
- CORTINES

Anselm Clavé, 70 - Tel. 33.08.91 BLANES

OPINIÓ PERXADA

Tot reflexionant sobre el que ha estat aquest primer any de contacte continuat amb vosaltres, lectors, ens adonem amb tristesa que molts dels problemes que ens envolten ja estaven plantejats ara fa un any. Ens adonem, potser de manera massa simplista, que l'any recorregut per Perxada ha estat un temps ple d'actualitat i problemes. Ha estat un any atapeït de fets significats i problemes importants. I ens adonem que massa cops ens hem mantingut inconscientment al marge. I no és això; perquè aquest comportament no ajuda de cap manera a la solució dels problemes plantejats. Al contrari. Ens adonem i ens avergonyeix el que la nostra manca de postura clara hagi pogut afavorir un cert immobilisme de cap manera desitjat.

Però això s'ha acabat. Als menys la nostra intenció és definitiva. Ens preocupa tot el que preocupa al poble. Ens preocupa la crisi i l'atur, pels seus efectes, més sentits, sobre les capes populars. Ens preocupa la manca de consciència sindical que s'observa a la classe treballadora, més que res, per falta d'informació. Ens preocupa que en nom de lleis mal interpretades i fora de lloc, un grupet de persones pugui imposar la seva incomprendible decisió de dificultar al màxim activitats esportives i culturals, com poden ser la pràctica de judo, gimnàstica per adults, ensenyament del català i d'altres. A un altre nivell, també ens preocupa l'elecció de Ronald Reagan com a president dels U.S.A., per la seva fama de reaccionari convençut.

No són persones reaccionàries les que es necessiten en aquest moment Ni als EE.UU. ni aquí. No caurem en la simplicitat d'afirmar que són els sectors reaccionaris de la nostra societat els únics i últims responsables de la crisi que ens afecta. Ni tampoc no són tots reaccionaris els treballadors i els empresaris contraris al sindicalisme lliure. Però sí que han demostrat navegar molt lluny de la democràcia els que varen fer possible en el seu moment, que no es fessin seccions de gimnàs per a tothom i els que s'han adelantat a votar no, com aquells famosos regidors de l'Ajuntament de Barcelona, al català, al solfeig, i d'altres activitats "lucratives".

NOTA IMPORTANT:

-Per qualsevol consulta relacionada amb el contingut de la revista, us heu d'adreçar necessàriament, a algun membre de l'Equip de Redacció.

-PERXADA, no es fa responsable ni sotascríu cap dels articles o treballs que s'hi publiquen, tret de l'OPINIÓ PERXADA, i ofereix les seves planes a totes les crítiques i comentaris que es facin sobre el seu contingut.

Els fets són, per desgràcia aquests. Les raons, raó com a pèssim pseudònim de pretext, són infantils. Si amb la qüestió del gimnàs es buscava un enfrontament amb l'Ajuntament, què es persegueix amb la no cessió de l'Institut per a activitats culturals?. Cada un tindrà la seva opinió al respecte. Però la veritat, amb el temps, sortirà a la llum. I quan això succeeixi nosaltres continuarem al peu del canó. Aquestes "grans" victòries dels petits - homes no ens espanten. Com tampoc els cops traïdors no ens aturen... Anem a totes.

TOTS HI TENIM VEU:

RESPOSTA A L'ESCRIT PUBLICAT EL MES PASSAT I SIGNAT PER EN JOSEP Mª IGLÉSIAS I DALMAU.

SORTÓS EL POBLE QUE POT TENIR UNA CORAL!!... i això és ben cert, però és a partir - d'aquest punt del seu escrit quan continua fent tota una sèrie d'alabances de l'exemplar funcionament d'aquesta, segons ell, Associació -que no ho és-, ja que en tot cas ho fóra el Centre Parroquial i la Coral una branca o especialitat d'aquesta, que no saltres, ex-cantaires, no hi podem quedar passius i li darem algunes raons del perquè deduïm pel seu entusiasme, que n'està mal informat o a mitges.

Primerament, un espectador o seguidor de la Coral, com és el Sr. Iglésias no pot sa ber mai prou dels assumptes interns ni del funcionament d'un grup, en aquest cas, de cantaires, si no n'és. Sí, però, pot fer crítica de les seves actuacions públiques i donar-ne la seva opinió personal.

No obstant, diu també alguna veritat com és "HI CANTEN DEL MÉS GRAN AL MÉS PETIT"... però és aquí l'precissament on va començar el conflicte pel que fa més d'un any que ens varen obligar, no directa però sí indirectament, a deixar de formar part d'aquesta Coral.

Aquesta Coral, avançava amb afecció i bona harmonia, fins que un bon dia en posar-nos a assajar, vàrem veure amb gran sorpresa que s'havien inclòs a la Coral cinc o sis infants (de 9 anys) per caprici d'algú i prou. Es van demanar explicacions al Sr. Director i digué que ja en parlaríem un altre dia però que els infants que s'havien inclòs ja era un fet i no pensava rectificar-ho i aquell que no li agradés, allà hi havia la porta. Això disgustà a molts i portà discussions, perquè nosaltres proposàrem fer una coral infantil amb tots els nens i nenes que volguessin cantar i no pas amb uns quans escollits i amb un cognom adient que cantessin amb els grans, perquè això ni ho hem vist mai, ni convé per diferents raons com són: repertori, convivència, assatjos, i d'altres raons pedagògiques, ja que el món dels infants és molt diferent i per tant incompatible amb el dels adults, no donant mai bons resultats aquesta unió.

S'acordà elaborar uns estatuts perquè en endavant no passessin aquests conflictes ni hi haguessin mals entesos, però una vegada fets, discutits i aprovats per la majoria, el dia abans de donar el vist-i-plau la Junta d'Administració del Centre, el Sr. Director, convocà una reunió per rebutjar-los, dient que el Sr. Director té sempre la darre-ra i única paraula i que per cantar, no calien lleis.

Es va dir, que els fills de cantaires pel sol fet de ser-ho tenien entrada a la Coral sense prova de veu ni aptituds, cosa que els altres aspirants haurien de passar, i d'altres injustícies que, segons el nostre criteri, no podíem acceptar.

Se'ns va maltractar i acusar de no voler mainada, cosa que era totalment el contrari, ja que el que preteníem era precisament donar entrada a tothom i poder fer així una coral d'infants i una d'adults com és raonable i aconsellable per qualsevol entès.

Referent a què la Coral d'Arbúcies està al marge de tot partidisme, permeteu-nos - dubtar-ho, i en quan al companyerisme i germanor de la que també parla, li diem que no tan sols va brillar per la seva absència quan se n'havien d'haver vist mostres, sinó que molts d'aquests companys ens varen abonar de manera verbal, personal o individual però callant a l'hora d'afrontar la veritat.

Per tant, senyor Iglésias li recomanem que quan vulgui escriure sobre el funcionament de qualsevol institució se n'assabenti degudament, perquè si fos realment com vos té ho pinta nosaltres encara hi seríem.

EX-CANTAIRES

Margarida Colomer
Rosa Bayés
Carme Domingo
Joan Illa

NOTA A CONVERGÈNCIA LOCAL

Passat algun temps de les eleccions al Parlament de Catalunya i havent estat guanyador per gran majoria de vots Convergència i Unió, em sorprèn no veure durant tot aquest temps cap activitat ja sigui cultural, política o informativa com s'està fent en d'altres poblacions.

Crec que fora interessant que en prenguéssim consciència i féssim -
quelcom d'interès per molts.

UN SIMPATITZANT

NOTÍCIES DEL MÓN FERROVIARI

- RENFE segueix sent la millor companyia ferroviària d'Espanya.
- Per fi: RENFE declarada "Monumento Histórico-Artístico Nacional".
- RENFE dona una solució als retrassos dels seus trens (?). Agafar els seus autocars.
- SUCESSOS: per poc no és penjat per mentirós al proclamar sorprés que el seu tren no havia arribat amb retràs.
- A Calicasas (Granada) organitzen una cursa a igualtat de condicions entre una cabra i un tren de la RENFE. Sortirà "favorita" la cabra.

NOTA:

Si us veieu en cor de trobar, tan sols, una incorrecció dins d'aquesta notícia; us agraïrem que ens ho feu saber.

PUNT DE MIRA

-Els vehicles que circulen pels carrers de la vila, van gairebé sempre a una celeritat superior a la permesa per les lleis; i aquesta transgressió pertorba un principi de llibertat col·lectiva. Per això hem de reprovar el comportament de tals autotomobilistes. Ah, de vagades han de frenar violentament llurs artefactes en arribar a una cruïlla, i potser poques vegades podrien justificar la pressa que ostenten. I és sempre un risc per a la població i per a ells mateixos.

-El servei de recollida d'escombraries funciona, em sembla, bé. Ara, el que no rutlla prou bé és el comportament d'un cert nombre de veïns, en no deixar els recipients de les deixalles en el lloc i hora adients, que no ajuda gens a la normal i regular funció d'aquest servei sanitari; i a més, provoca els escampalls per la via pública, els quals, afegits a les immundícies que hi dipositen els gossos (mai no havia vist un poble amb tants gossos), fa que la fatxa de la vila del baix Montseny no s'assembli pas gaire, diguem, a un jardí...

-En general, Arbúcies, no sap avaluar prou l'existència d'una biblioteca pública. És un punt en contra, ja que, llevat dels estudiants i d'una porció reduïda de gent gran, no utilitza els serveis que ofereix constantment. Els seus 3.500 volums, des de temes infantils i recreatius fins a tractats de filosofia i altres disciplines, passant per la narrativa i la novel·la, són a disposició de tothom, amb un mínim de formalitats, àdhuc, hom pot emportar-se'ls a casa, a préstec gratuït. No són pas molts els pobles de 4000 habitants que tinguin a l'abast, com nosaltres, una munió de llibres, diaris i revistes d'actualitat, cada dia i tan còmodament.

-El professor castellà, a Catalunya, no pot ensenyar res -afirma Mª Aurèlia Capmany- perquè desconeix els camins de la intel·ligència...

Te raó?

J. HORTA I FERRER

POTSER A LA TARDOR...

Fa fred, un fred net i desvetllador; les fulles emmalaltides, voleien dels arbres i les branques mostren agosarades, la seva nuesa.

S'entra llenya a molts portals i els matins tornem a veure l'infant mig ensomniat amb la cartera a la mà i la lliçó apresada anant cap a l'escola.

Als bars han tret les cadires de fora al carrer, i quan travesses la porta de la llar t'acaronen una escalforeta dolça i acollidora. Els estiuejants se n'han anat i els de la Vila ens hi hem retrobat de nou.

Tocatardana, la tardor ens ha arribat xopa d'emmalengiment...La tristesa de l'ambient, l'atracció de la llar...fan que la gent s'aplegui més sovint, tot fent petar la xerrada.

Conservo encara el regust de castanyada de "Tots Sants", a prop del caliu humà de l'amistat i de les brases enceses. I és en l'època tardoral quan se situen els meus primers records de l'infantesa, asseguda a l'escon, les galtes enrogides per l'escalfor del foc...

També va ésser pel novembre, ara fa un any, quan va véixer "Perxada". La seva aparició, a la tardor és per a mi una garantia de seguretat (L'estiu em dóna sempre la impressió de provisionalitat i superficialitat).

La tasca de fer una revista, com la de fer qualsevol altra labor comunitària de caire vitalità comporta una sèrie de dificultats, i fins i tot arriba a ésser àrdua a vegades, però sempre és compensada amb escreix per la satisfacció de veure'n el fruit, i perquè a mida que passen els dies va estrenyint els lligams que uneixen l'equip que lluita per aconseguir la mateixa fita.

En una societat encarada a la producció i a la tècnica, ens trobem que cadascú actua isoladament, com si s'haguessin fet un món a mida, i a part, inhibint-se dels problemes i les responsabilitats que li pertoquen com a ciutadans. I és que vivim en comunitat. No ho oblidem! Crec que cadascun podria donar més de si, aportar el seu gra de sorra perquè la Vila, la nostra, s'enriquís mercè a l'esforç de tots, en un treball conjunt. Segurament això faria que ens sentíssim més plenament ciutadans. Donat el desinterès per fer activitats cara al poble de la majoria de la gent es fa difícil pensar que s'emprenguin noves tasques, o que es reprenguin les que s'han deixat a mig camí. Malgrat tot, i acceptant que és un xic de somiatruites, cada any penso, potser a la tardor...

-Maria Teresa-

CONCURS PREMIAT AMB
LLIBRES PER VALOR
DE 1.000 PTS.

GENT D'ARBÚCIES
GENT D'ASTÚCIES
CONCURS Nº 12

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

FOTO M. PLANA

PREGUNTA Nº 1 -ARQUITECTÓNICA-

- Aquesta casa pairal de bonic disseny que tenim als afores de la Vila, saps on és?

PREGUNTA Nº2 -CULTURAL-

- El comediògraf i poeta, del segle passat, anomenat **FREDERIC SOLER I NOBERT**, saps amb quin pseudònim és conegut?

PREGUNTA Nº3 -ESPORTIVA-

- El grup d'escoltes i animació d'Arbúcies, han dut a terme aquest mes, una activitat pública de caire molt actual. Saps de què parlem i quin dia es va fer?

-Envieu les respostes a l'Oficina de la Caixa, a la Biblioteca, o llibreria El Pont; i també directament a PERXADA.

- Teniu temps fins el 10 de Desembre.

- El mes vinent publicarem la solució al concurs nº 12 i el guanyador.

SOLUCIÓ CONCURS Nº 11: El guanyador és: RITA MOSOLL I BRUGADA.

-PREGUNTA Nº 1: és al carrer de l'Estenedor.

" Nº 2: l'any 1.929

" Nº 3: el dia 12 d'octubre.

NATURA

Article 3er.

"ELS BOLETS"

L'home s'ha interessat sempre pels bolets.

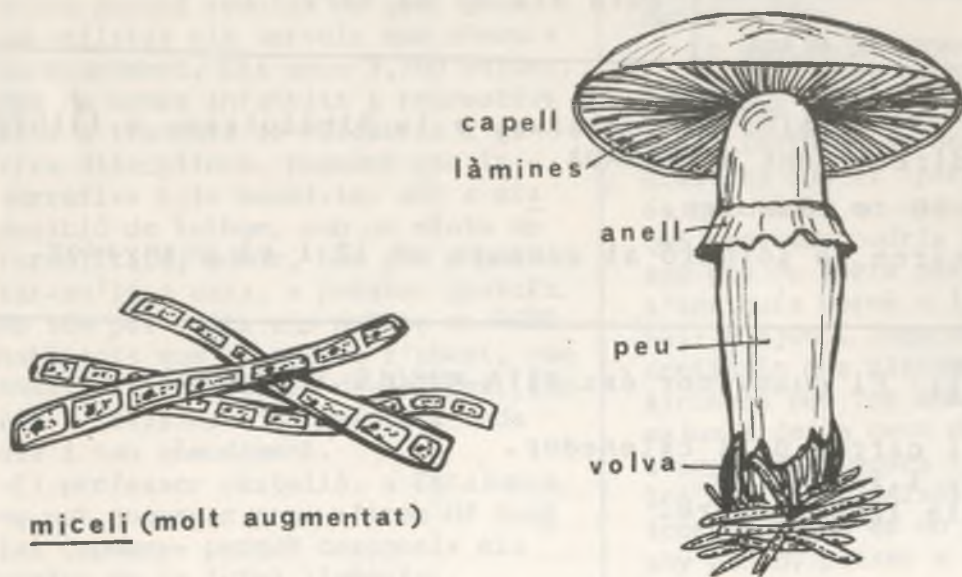
Sigui per les formes estranyes i suggestives que presenten, sigui per la seva fragilitat i delicadesa, sigui per la seva sobtada aparició després de les primeres pluges de la Tardor i la seva ràpida desaparició - amb els primers freds de l'Hivern, el cas és que els bolets han copsat sempre la nostra atenció i el nostre interès.

En preguntar què és un bolet neix immediatament el dubte. És una planta si no té arrels, ni tija, ni fulles, ni flors?. Què és un bolet?. Tradicionalment se l'ha considerat com una planta sense clorofil·la, molt simple, que consta d'un aparell vegetatiu, anomenat "miceli", i d'un aparell reproductor, que és el "bolet".

El miceli el formen uns filaments de cèl·lules molt fins i blanquinosos, que podem veure enganxats a la base del peu del bolet, o bé aixecant la capa de molsa per on surt el bolet. La manca de clorofil·la l'impedeix beneficiar-se directament del Carboni atmosfèric i dels elements minerals del sol, com fan les plantes verdes. Per això ha de viure de substàncies orgàniques fabricades per altres organismes.

L'aparell reproductor, o bolet, té forma de capell amb un peu que l'aguanta. El capell presenta, per la part de sota, o bé unes làmines molt fines o bé uns forats petits. Les espores, que es formen al capell en restar lliures i germinar produeixen nous micelis. El peu pot estar envoltat en la seva part superior per un anell prim que penja. La base del peu pot també estar recoberta per una "volva".

L'estudi seriós i científic dels bolets ha fet néixer una ciència anomenada Micologia, d'immediata aplicació en el camp de l'alimentació, de la indústria farmacèutica, de la Medicina, de la Genètica i d'altres Ciències afins.

El bon gust que tenen alguns bolets fets directament a la brasa o acompanyant els guisats de carn fa que molta gent es mobilitzi, amb el cistell sota el braç, cercant-los per tot arreu, la majoria regirant el bosc sense cap mirament i fent malbé els micelis que no creixeran mai més. El bon "boletaire" és aquell qui actua respectant la Natura i en sap

treure'n profit sense fer-la malbé. La millor manera d'evitar la desfeta és agafar els bolets tallant-los pel peu, arran de terra, amb un ganivet. Cal desterrar totalment l'ús del rasclat o d'estris semblants, perquè el mal que fan és irremeiable.

No tots els bolets són comestibles. Hom coneix a bastament la metzina que molts d'ells porten. Molta gent ha mort emmertzinada pels bolets. Recordem, per exemple, la mort de l'emperador Claudi, vista no fa gaire a la televisió.

Distingir un bolet comestible d'un metzinós no sempre és fàcil. Una bona manera de donar a conèixer els bolets són les exposicions micològiques, tan esteses per les nostres contrades. Fàcils de preparar i d'una bellesa sorprenent, proporcionen un coneixement pràctic per a conèixer molts bolets comestibles que desconeixem i per a saber reconèixer els veritablement metzinosos.

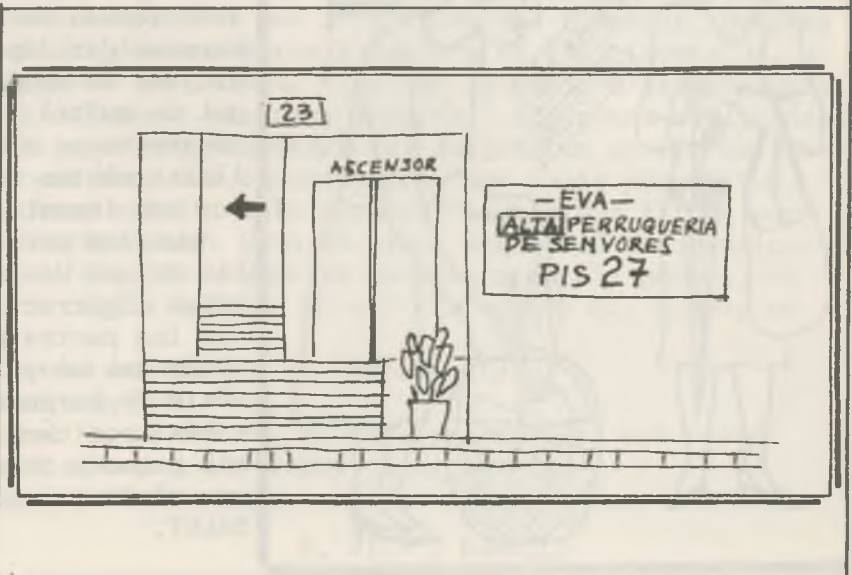
Arbúcies, Novembre de 1980

GERMÀN ALVAREZ
Catedràtic de Ciències Naturals.

notes

SALVADOR CODINA

VI.- Dels anys 70 als 80.- Els signes del temps, d'avui, no són massa engrescadors. La dècada dels setanta ha vist desaparèixer molts d'aquells elements capaços de fer preveure un món millor. L'Any 73 un cop d'estat militar esbotza l'intent de construir el socialisme des de la democràcia de tipus occidental; la guerra d'alliberament del poble vietnamita, un cop derrotat el colós americà, és converteix en agressió contra Cambotja; la revolució cubana, que s'havia convertit en model de socialisme no burocràtic, es veu contaminada en la seva base; l'anomenada crisi energètica posa en qüestió tot el sistema econòmic fonamentat en un creixement il·limitat; a l'Estat Espanyol, la mort de l'anterior cap de l'Estat creà una eufòria enorme que després poc a poc s'ha anat convertint en desil·lusió i desencís. Podríem augmentar la nòmina dels fets desesperançadors. Què ens portaran els anys vuitanta? No sóc pas profeta. Però crec que cal no ésser pessimista, perquè el pessimisme em sembla que és reaccionari. És cert que la democràcia als ajuntaments, per exemple, no han solucionat els problemes particulars de tots i cada u, però sí que hi ha la possibilitat de poder començar a donar solució als problemes col·lectius; hi ha una profunda crisi econòmica mundial, però són molts ja que reflexionen sobre un possible nou model de desenvolupament no basat en la producció per la producció; el resorgiment de les nacions europees sense estat -catalans, bascos, flamencs, corsos,...- planteja una nova perspectiva política europea; els moviments marginals de les societats d'Occident, des d'ecologistes a feministes, porten elements nous per a la reflexió sobre una alternativa al sistema; les vagues d'aquests dies dels treballadors polanesos constitueixen un element més en aquesta direcció. Aquests són alguns, molt pocs, dels indicadors que, si no permeten ésser optimista, sí donen un sentit al treball diari i el desig de la feina ben feta.

salut pública

El tabac constitueix la causa més freqüent d'invalidesa i de mort precoç.

És important d'assenyalar que hi ha una més gran incidència de malalties cardio-vasculars (50%), tumors malignes (25%), i malalties respiratòries (12%), en els fumadors.

Malgrat aquestes dades, fins el 1970 no es va llançar la primera acusació, a nivell internacional, contra els perills que comporta l'hàbit de fumar.

El 1977 la primera causa de mort per càncer dels homes era la pulmonar. De 330 morts de càncer de pulmó, se'n podien haver evitat 300 només deixant de fumar.

Els components del fum del cigarret són:

1) NICOTINA: causa de dependència tabàquica, car produeix hàbit.

2) MONÒXID DE CARBONI (CO): un cop és a la sang forma la carboxihemoglobina, que dificulta l'oxigenació dels teixits.

Seria una de les causes d'afectació del fetus en les embarassades, donant com a conseqüència un retard en el seu desenvolupament, i a vegades malformacions.

3) QUITRÀ; compost de: a) carcinògens, substàncies que indueixen a la formació de càncer.

b) cocarcinògens, que potenciaríen els anteriors.

c) irritants inespecífics.

Els cilis de l'aparell respiratori constitueixen un mecanisme de defensa. Davant les substàncies estranyes que es puguin inhal·lar, les substàncies irritants els paralitzarien, a més a més d'incrementar la secreció de mocs inadequats, facilitant d'aquesta manera el creixement de gèrmens i incrementant les infeccions respiratòries.

El fum del cigarret és menys irritant per a l'aparell respiratori que el del cigar o el de pipa, s'inhal·la millor passant als alvèols i d'aquests passa a la sang, essent així més forts els riscos cardiovasculars.

L'acció del tabac és acumulativa i proporcional al nombre de cigarrets fumats diàriament, en canvi si una persona deixa de fumar, les lesions es tornen reversibles.

PER QUÈ ES COMENÇA A FUMAR?. El contacte amb el cigarret cada dia és més precoç. Motius psicosocials (balls, reunions), sensoriomotors (cigarret ben fet, gust del tabac, paquet ben presentat, ritual del fumador), contribueixen a l'hàbit de fumar.

La lluita antitabàquica aniria orientada vers una educació a nivell escolar per les persones més joves perquè no comencin a fumar. Fent-se una campanya sanitària que tingui una influència en el públic. Campanyes públiques contra el tabac. Limitar-ne la publicitat i suprimir-la en els moments que l'audiència infantil sigui nombrosa. Que no surtin personatges importants i influents fumant en els mitjans de comunicació social. Que figurei el contingut de quitrà, nicotina i monòxid de carboni dels cigarrets en els mateixos paquets, posant-hi els límits màxims del seu contingut, fins i tot gravant-los amb impostos.

Aquelles persones a les quals els resulti impossible deixar de fumar, fóra convenient que fumessin menys cigarrets, que inhalin menys el fum, que llen cin les puntes de cigarret més llargues, i que en fumin amb menys contingut de quitrà, nicotina i monòxid de carboni.

Així com també, tal i com passa a d'altres països, els paquets de cigarrets haurien de portar impresa una màxima, com és ara aquesta: FUMAR FA MALBÉ LA SALUT.

A. RODRÍGUEZ PONCELAS

El nostre ahir

En Salvador Parcet i Soler va néixer a finals de Gener de l'any 1.854 i va morir, exactament, el dia de Cap d'Any del 1934, quan ja havia aconseguit la vuitantena. Va casar-se amb una noia de fora Vila, la qual va donar-li dos fills: en Francesc i en Quimet; flequer, simpàtic i garlaire, el primer; fuster, indolent i amic del xumerri, el segon, que, a la mort del vell, va substituir-lo a la campaneria.

Em descuidava de dir que l'avi Parcet era el campaner gros: per la seva panxa i per capacitat professional. Compartia la tasca amb el vell Pep Marxant, tot formant ambdós la parella més perfecta que, en el ram, hi havia a la comarca, que ja és dir molt. Però, en honor a la veritat pot dir-se que tothom identificava fàcilment quin era aquell qui tocava, car, sense que en Pep Marxant ho fes malament, la diferència a favor del seu company de feina era francament notòria. Res hi feia la mena de toc, dins la gamma extensíssima d'aquell temps, per a endevinar-hi la seva gràcia, així mateix si es tractava de toc cívic (Somatent, Foc, Mal Temps) com de toc carismàtic (Bateig, Viàtic, Mort -amb toc de pobre o amb toc de ric, segons la categoria-), o del simplement religiós (diferenciat els dies de vigília i festius), i que comprenia: Missa primera, Missa matinal, Missa de nou i Sant Ofici (al matí); Rosari i Funció Vespral (a la tarda).

Més d'una vegada havia pujat amb ell al campanar. Amb una mica de basarda, car l'altura i la foscor m'han impressionat sempre, el seguia frec a frec quan pujàvem el tros que va des dels "escanyadors" al costat de les campanes, panxut i cama-curt, hi passava tan just que a mi em feia l'efecte que hom havia fet l'escala a la seva mida, quan, de veritat, era la seva panxa la que hi passava milimètricament. Quan érem dalt, jo m'asseia en un racó dels de la banda de ponent i m'extasiava veient-lo tocar: si el toc era de ric, valia la pena de seguir-li l'execució. Les quatre cordes, dues per mà, feien el miracle del repicó d'una manera meravellosa: Després d'un toc fort, uníson, la cadència apianada de les quatre veus pujant i baixant com una coral perfecta, ara com un gemec idíl·lic, - ara com un reneç de guerra civil, ara com un sospir que repetien, tot passant, els pardals i les orenetes, amb alternatives diverses d'exaltació i d'afebliment, fins que arribava el cop final, definitiu com un esclat de música. La panxa de l'avi Parcet s'aprimava una mica per l'esforç, però, ja en el caragol de l'escala, jo l'endevinava lluminós i magnífic com una aparició. Me'n recordaré sempre.

Pot ben dir-se que l'Avi Parcet repartia tot el seu temps entre el Campanar i la Vinya. Per poc que li permetessin les obligacions professionals, anava cada dia al tros, acompanyat del seu ruc, gris i una mica baixet, el tarannà del qual s'avenia molt al seu: reposat, manso i segur. Feien junts el camí des de la Vila fins a la part del darrera del turó de l'Acampament, on hi tenia la vinya: tornaven carregats de fruita, verdura o altres viandes, una estona abans del migdia, amb temps just per a la feina del Campanar. Després del dinar, un soldat de rom al Centre Catòlic o una barreja doble a ca l'Enriqueta, i, a la mitja tarda, una becaina a la Plaça, sota les voltes, fins que la colla d'espardenyers el deixondien per a fer-lo parlar, bo i celebrant els seus acudits i les seves explicades.

Una tarda, el senyor Llorenç Sajaloli, que era secretari del Jutjat, en sortir del cafè per anar-se'n a la feina, va deturar-se vora els espardenyers, com tenia per costum, per a fer-hi petar una xerrada. Era un home erudit, i le agradava semblar-ho i, tot parlant, va relliscar per a referir-se a l'astronomia. Quan en plena peroració els explicava que la terra volta, l'Avi Parcet, que feia com sempre la becaina sota els porxos, va despertar-se i va fer, en sentir-lo, una rialla mofeta. No cal dir que el Sr. Llorenç en adonar-se, va preguntar-li, tot picat:

- Vadó, per què sou tan descregut? No ho creieu que la terra volta?

La contesta de l'Avi Parcet va saltar, ràpida:

- I què he de creure, Sr. Llorenç, què he de creure. Si la terra voltés, com vosté diu, un dia o altre trobaria baixada per a anar a la vinya, no li sembla?

Com pot veure's l'Avi Parcet, a més d'un bon campaner, era un simpàtic toca-campanes.

PEL PORRÓ; L'ESCUDELLA... I LA GABELLA

L'intent d'abordar una realitat que cada dia se'ns fa més llunyana no és una tasca fàcil.

Som testimonis d'una era en la que participem de les angúnies i alegries que commouen tot el món. A les nostres cases hi ha entrat tota una sèrie d'objectes que són alhora embaixadors i testimonis d'una realitat més propera. Hem substituït la llar per l'estufa de butà o la calefacció, la cuina de carbonet per l'elèctrica, el rebost per la nevera, el St. Crist per un póster de l'home de l'espai, etc... Tot aquest enrenou ha tingut com un dels més immediats efectes (sobretot en les noves generacions), el desconeixement i la postergació dels útils i objectes que configuren la nostra petita història de cada dia.

Precisament per aquesta petita història de cada dia, creiem que val la pena recuperar aquests petits bocins de la nostra vida que jeuen esmicolats per l'oblit i la des preocupació. El que proposem nosaltres és indagar sobre el nostre passat a través d'aquestes petites esclatxes que encara avui podem trobar als nostres pobles. Cal aprofundir en les pròpies arrels, sobretot en un temps en què tot el bagatge informatiu és exterior; bagatge informatiu que moltes vegades no entenem o interpretem erròniament degut a la desconeixença de la nostra història local, que si bé avui és escardallena, esperem que demà sigui empitonada per obra i gràcia del mateix poble.

ANDREU BOVER I PAGESPETIT

AMALRIK o la LLUITA pels DRETS HUMANS a l'EST.

Andrei Alexeivitch AMALRIK, literat, professor i capdavanter dels dissidents soviètics, va morir el propassat onze de novembre en un accident de circulació quan anava tot de pressa cap a Madrid per a poder arribar a l'hora a la inauguració de la Conferència de Seguretat i Cooperació d'Europa (C.S.C.E.)

A l'Amalrik se l'ha enquadrat en l'anomenada "primera ola" de contestataris al sistema del soviètic amb accions de denúncia executades des de l'interior de la U.R.S.S. junt amb en Solschenizyn, en Gorbanska i en Medvedev.

Aquesta postura provoca que el "stablishement" rus l'empresoni i el deporti a un camp de treball a la Sibèria. Més tard és desterrat de Moscou i finalment convidat a deixar el país.

Ja a l'estranger, Andrei col·labora amb Amnesty Internacional i amb grups de seguidors dels acords de Helsinki intentant restablir els drets humans a l'Est. Mentre portava a terme aquesta tasca, el destí ha volgut que el seu dilatat i espinós tarannà s'estrangués al quilòmetre 80.760 de la Nacional II.

PUIGVI I FUNOLLET

VIATGES CANIGÓ, S.A.
Circuits PULLMANTUR
RUTAS - IBEROJET

Delegació a ARBÚCIES:

JOAQUIM JUNCA CAYUELA
Passatge Viladrau, 23 - Tel. 86.01.80

Martí Plana
Fotògraf

CORRESPONSAL GRAFIC DE PREMSA

REPORTATGES

CASAMENTS - etc.

ES REVELAN CARRETS de COLOR

Tel. 86 03 75

ARBÚCIES (Girona)

UNA COLLA D'AMICS HOMENATGEN A EN PEP GUDAYOL

Enlloc com a casa nostra no s'ha ensenyat el respecte als avis, no s'ha ensenyat la convivència entre generacions amb més fervor i delicadesa, no s'ha conservat la parla amb menys mitjans culturals i més esforç personal, no s'ha donat una educació més senyorívola fins a l'extrem que allí on hi havia un català es distingia notòriament per les seves maneres correctes de comportar-se allà on es trobés.

Voleu cosa més bonica que un grup d'amics homenatgin a l'avi de la colla? En Pep Gudayol, com familiarment l'anomenem nosaltres, acaba d'acomplir vuitanta anys. En aquests últims temps el preocupava moltíssim poder-hi arribar. Entre les nostres xerrades del diumenge a la tarda al Cafè del Centre sovint ens deia: què us sembla amics hi arribarè a complir els vuitanta? Tan convençuts com ell mateix estàvem que el veuríem celebrar aquest esdeveniment que li comprometèrem obsequiar-lo en aquest feliç aniversari del seu natalici, amb un bon pastís i com és natural amb el seu corresponent xampany.

Probablement ens seria difícil trobar a la nostra població una altra persona que actualment visqués amb tanta complaença com ell dintre el seu tarannà i a la seva manera, això no vol dir que no n'hagi passat de totes. Vuitanta anys signifiquen haver viscut diferents èpoques, dolentes i bones, tal volta les primeres han superat amb escreix a les últimes, però ell és una persona amb un temperament alegre i optimista i per tant no és dels que es deixen vèncer per la desmoralització, al contrari, actualment dintre el feixuc pes dels anys, es veu feliç com ningú pugui ésser-ne, satisfactòriament respectat pels seus familiars i molt benvolgut pels seus amics.

Per celebrar aquest esdeveniment tan important a la seva vida, en una tarda de diumenge d'aquies mes d'octubre, la contertúlia acostumada al Cafè, on setmanalment fem un repàs general i posem amb ordre, a la nostra manera, els esdeveniments més significats i que més sobresurten en el transcurs de la setmana, preferentment els que fan referència a la política del país i en gran manera, els que afecten a Catalunya, ja que l'amic Pep se sent un convençut catalanista seguint sempre amb gran interès tot el que atany a la nostra volguda Regió.

En aquesta apacible tarda tardoral, s'han deixat al marge quedant a segon terme els temes polítics, essent la nota més destacada la de saborejar enmig de gran alegria per part de tots, un excel.lent pastís degudament remullat amb una acreditada marca de xampany català.

PER MOLTS ANYS PEP!

JOSEP GUÀRDIA

tot xecant

El dia vint-i-tres d'octubre els carrers de la nostra Vila es varen omplenar de sobte, d'una colla de "joves" de 65 a 80 anys, cantaires de la coral "Bac de Roda", de Barcelona. Els nostres avis ja estaven a punt d'anar a rebre'ls i celebrar tots plegats la diada de germanor.

Ja fa temps que els avis d'Arbúcies ens deixen sorpresos amb la colla d'activitats que duen a terme i fins i tot hem sentit a parlar de la creació d'una Associació de Jubilats. Hem cregut que valia la pena aprofundir un xic més en el tema i per aquest motiu hem demanat informació al conseller de Salut Pública i Qualitat de Vida, com a representant de l'Ajuntament.

-Quim, quan i d'on sorgeix la idea de formar una Associació de Jubilats a Arbúcies?

Una de les tasques que ens plantejarem en el moment de confeccionar el nostre programa fou l'atenció especial als jubilats, creient molt beneficiós, tant per l'equilibri psicològic com pel seu bon funcionament, que siguin els mateixos jubilats, qui, constituint-se en associació portin la gestió, organització i planificació de les activitats a emprendre.

-Actualment com estan les gestions encaminades a la creació d'aquesta Associació?

En una assemblea celebrada al Centre, a la que varen assistir la majoria dels jubilats, es va delegar una Junta, que ara està treballant de valent, preparant uns estatuts, i lligant tots els fils que falten perquè l'Associació sigui una realitat.

-Qui en forma part? S'hi poden encabir totes les persones de la tercera edat?

L'Associació ha d'ésser formada per tots els jubilats d'Arbúcies. Cal arribar a la mentalització de la nostra comunitat per fer front, d'una manera solidària i responsable a la problemàtica general de la 3ª edat.

-Hi ha hagut problemes o ha estat una tasca fàcil fins ara?. Com han respost els nostres avis?

Aquest any s'ha funcionat una mica a manera d'estirar el carro i d'engrescar la gent. De moment les perspectives són molt bones i tant les activitats com les reunions programades han estat un èxit d'assistència i participació.

-I què hi ha d'una sala de "la Gabella" com a local provisional pels jubilats?

Actualment s'estan fent gestions per tal de trobar un lloc adient com a llar de jubilats i centre d'activitats recreatives ocupacionals, etc... Mentrestant l'Ajuntament habilitarà un local dels de "la Gabella" per a l'ús exclusiu dels jubilats.

-Econòmicament qui nodreix el pressupost per a despeses?

Enguany l'Ajuntament ha destinat un pressupost de 100.000 pessetes que s'ha repartit en excursions, impresos, bonificacions de la Festa Major i Diada de Germanor. I es perem cedir una quantitat cada any a l'Associació. També "La Caixa" hi ha col·laborat.

Anem a cercar ara informació als veritables protagonistes: "els mateixos avis". Donat que no podíem reunir-nos amb tots plegats, ens trobem amb la Junta provisional, com a representació d'aquest sector.

-Com va sortir aquesta Junta?

En primer lloc tots els jubilats i pensionistes vàrem rebre una convocatòria de la Conselleria de Salut Pública i Qualitat de Vida, per anar a una reunió un diumenge al matí, a l'Ajuntament. l'objectiu era fer un cens de les persones de la 3ª edat de la Vila, i sortejar les places per a la primera excursió. Donat que el local no ens podia acollir a tots, es va repetir la trobada al Centre i allà, entre tots es va nomenar aquesta junta d'onze membres.

-Quin és el problema més greu que teniu plantejat actualment?

Sens dubte és el de no poder gaudir d'un local per formar-hi una llar, on organitzar les nostres activitats i esplai. També ens facilitaria molt el contacte amb les llars de tota la contrada.

Creiem però, que amb l'ajut de les Autoritats, que ens han demostrat sempre que estan al nostre costat, i que fan els possibles per ajudar-nos, aquesta fita es durà a terme: Cal dir que els estem molt agraïts.

-Tanmateix, vosaltres, o almenys un grup de vosaltres ja us trobaveu abans, oi?

Sí, és cert, ja fa temps que una colla ens trobem. La iniciativa va sortir de la proposta del Rector per tal de fer catequesi. Arran d'aquests contactes les reunions es van anar fent més freqüents, i es va ampliar la temàtica. Aquestes trobades, ara setmanals, consisteixen en l'exposició i reflexió d'un punt doctrinal, i per altra part comentem un fet històric local.

-Quina activitat recordeu amb més estima de les que vàreu fer l'any passat?

El curs passat, perquè nosaltres anem per cursos, ens va satisfer molt l'exposició dels treballs que vàrem fer ja que va servir per valorar la labor de cadascú, i fins i tot vàrem quedar sorpresos. També va ésser un encert fer una de les reunions tot dinant a "la Corbadora", allà ens hi vàrem sentir inspirats (cançons, poesies, acudits,...)

La 1ª TROBADA DE GERMANOR DE LA 3ª EDAT va donar una nova empenta als nostres avis per continuar l'activitat.

més entre nosaltres mateixos, i també hi ha certs moments en que desitgem estar sols.

-I què ens en dieu de les pensions que cobreu?

Són desastroses! Malgrat que no hauria d'ésser així. La gent, als nostres anys, sol dependre econòmicament de la família, i això comporta que no es pugui fer una vida més independent. El problema ja ve de més amunt, i l'única cosa que podem fer és anar tots més units i reclamar els nostres drets.

-I ja per posar punt final, com veieu el futur de la vostra Associació de Jubilats?

Esperançador... De projectes en tenim molts, ens sentim rejuvenits, i els recents contactes amb la coral Bac de Roda ens varen donar una empenta d'optimisme. Som tot just a la primera volada!

I perquè no? Els nostres avis, amb entusiasme i amb fets ens demostren que tene un camí ple de tasques i satisfaccions. La nostra enhorabona, i com diu Joan Vinyoli en el seu poema: "La juvenesa es pot sentir en qualsevol edat"

*"Aturada ja la vida
quiescent, vell i nafrat,
he sentit una gran crida
que a benaurança convida
per un camí no fressat*

*Delerós, enderiat,
he pres de sobte embranzida
fent un salt fora de mida,
puc dir que m'he envolat"*

NOTA: - Per diverses raons PERXADA no ha publicat fins ara cap estat de comptes. Una d'aquestes raons és, inevitablement, la manca d'espai; una altra, el constant augment del cost de la revista, ja que fins fa tres mesos números no s'han fixat uns preus més o menys estables.

- El balanç econòmic del nº 10 dóna un petit dèficit de 958,- Ptes. Semblants dèficits s'han produït en els números 7 i 8, els quals han quedat compensats amb el superàvit dels primers números, és a dir quan el preu de cost de la revista era inferior.

-A tall d'informació hem de dir, que els ingressos totals de PERXADA, s'han mantingut pràcticament iguals des del nº 1, mentre que les sortides han anat augmentant a causa del constant increment del material.

BALANÇ ECONÒMIC DEL Nº 10 DE PERXADA (TIRADA DE 400 NÚMEROS)

INGRESSOS:

ANUNCIS

- LA CAIXA	4.000,-	Pts.	
-CASINO MARINÉ	1.350,-	"	
-PUJADAS-TORT	1.250,-	"	
-MOBLES JOVIS	1.400,-	"	
-JOAQUIM JUNCA	1.400,-	"	
-MARTÍ PLANA	400,-	"	
-SIPAYO	400,-	"	
-BAR EL CENTRE	400,-	"	
-ANNA M ^a BALLÚS	400,-	"	
- CAN SITRA	400,-	"	
-EL PONT	400,-	"	
-JAUME RECARENS	400,-	"	
-CARNISSERIA ARIMANY..	400,-	"	
-SPORTS SERRAS	400,-	"	
JOAQUIM JUNCA	400,-	"	
			13.400,- Pts.

VENDA REVISTA

-ESTANC RIERA	102 números		
-EXMAR.....	44 "		
-EL PONT	43 "		
-CONXITA PLANAS	35 "		
-FOTO JOSME	24 "		
-FOTO GARRIGA.....	15 "		
-SPORTS SERRAS	11 "		
-FOTO ANTONIO	8 "		
-SUBSCRIPCIONS (Preu nou).	12 "		
	294 números	x 50 Pts.	14.700,- Pts.
-SUBSCRIPCIONS (Preu vell)	51 "	x 41 "	2.091,- "
VENDA TOTAL	345 números		
TOTAL INGRESSOS			30.191,- Pts.

SORTIDES:

-Factura IMPREMTA TREMA (Tirada i paper)	25.149,-	Pts.
- " M. ABELLÀN (Muntatge revista)	3.300,-	Pts.
- " JAUME VILÀ (" ")	2.200,-	Pts.
-Diversos	500,-	Pts.
TOTAL SORTIDES	31.149,-	Pts.

Total ingressos 30.191,- Pts.

Total sortides 31.149,- "

DÈFICIT NÚMERO 10 958,- Pts.

"DE LA CASA DE LA VILA ESTANT..."

"ELS VENÇUTS"

En el decurs d'aquests darrer 5 anys he tingut ocasió de tractar i de conèixer força d'aquells homes i dones de la nostra vila que durant el període republicà intervingueren en la cosa pública. A la majoria m'hi uneix una certa comunió d'idees -som gent d'esquerres- i amb algun d'ells una amistat sincera.

Aquest contacte m'ha permès una aproximació a la personalitat i al caràcter d'aquests arbuciençs; m'ha sorprès la qualitat humana i el tremp moral de la majoria.

Protagonistes ben directes d'una experiència històrica important foren represaliats, com a perdedors, i hagueren de patir la presó i l'exili. I tot, per haver defensat Catalunya i la democràcia dels atacs del feixisme!.

No puc amagar, ni tinc per què fer-ho, una pregona admiració per la dignitat amb que enfrontaren llur dura vivència de derrotats enmig d'una societat barroerament triunfalist i inequívocament "redemptorista". Els uns, 40 anys sobrevisquent d'enyorança, fora del país i els altres, 40 anys de franquisme, patint l'exili interior.

La majoria d'aquests arbuciençs han anat tornant a la nostra Vila a la sortida de la presó i al final del desterrament o de l'exili, tot intentant refer la seva vida. Si és lògic que no ho aconseguissin durant la dictadura quan l'anormalitat de la vida cívica n'era la norma, sí és greu i motiu d'una seriosa reflexió que encara avui, en plena democràcia, aquesta integració els sigui difícil i dificultada.

¿És que a la nostra vila hi ha qui pensa que pot fer valer els drets de "vencedor" i col·locar impunement l'etiqueta de "vençut" als altres?

¿És que en el subconscient de la nostra comunitat encara dominen els fantasmes de 40 anys enrera?

Si llastimosament fos així, tenim un repte al qual respondre d'immediat i una tasca inajornable a fer: mentalitzar-nos que en una societat democràtica no hi ha, ni pot haver-hi mai, vencedors ni vençuts, només majories i minories que s'alternen periòdicament en el poder, i tots plegats, ciutadans amb uns mateixos deures i drets.

Tot això ja està escrit (a la Constitució, a l'Estatut...), però cal que aconseguim que no solament sigui llei sinó que sigui veritat.

JAUME SOLER I PASTELLS

cultura, *cultureta,* culturassa

ESCOLTES I GRUP D'ANIMACIÓ: Sortida a Cerdans els dies 13 i 14 de desembre vinent, per a nois i noies de més de 14 anys. Si voleu informació podeu dirigir-vos a en Quico Batlle, la Montse Pujolràs, en Salvador Tort o la Montse Planas. Esperem passar-ho molt bé!

ASSOCIACIÓ COMARCAL PRO-DEFICIENTS "MONTSENY-GUILLERIES": El pròxim dia 25 de novembre, l'Associació celebrarà ASSAMBLEA GENERAL DE SOCIS per: -donar una informació econòmica. -Proposar renovació de Junta. -Comentar l'activitat de l'escola especial "Jesús Infant". -Precs i preguntes.

L'Assamblea tindrà lloc al local de la Biblioteca de la "Caixa" d'Arbúcies a 2/4 de 10 tència de tots els socis de la comarca. (LA JUNTA)

LA VILA D'ARBÚCIES RECORDÀ ALS QUI MORIREN DURANT LA GUERRA CIVIL: El passat dia 2 de Novembre a les 11 del matí, en un senzill però emotiu acte, el consistori arbucienç va dipositar una corona de flors i va guardar un minut de silenci davant el monolit en memòria de tots els arbucienços morts durant la guerra civil 1936-1939.

CONSELLERIA DE CULTURA:

S'han iniciat ja les classes de català per adults en els seus dos nivells d'iniciació i perfeccionament de 2/4 de 9 a 2/4 de 10 i de 2/4 de 10 a 2/4 d'onze del vespre als locals de l'Escola Professional. Si algú té interès d'aprofitar-se'n pot intefrar-se tot seguit al grup que cregui més convenient

Taula rodona sobre el tema: "POSSIBILITATS I NECESSITAT D'UNA ESCOLA CATALANA ARA I AQUI" el proper mes de desembre. Amb l'intervenció de l'Enric Larreula professor de filologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Segons l'acord pres al Consell Municipal d'Ensenyament i Cultura del passat mes d'octubre, s'està endegant una campanya d'alfabetització d'adults a diferents nivells. Qualsevol persona que hi estigui interessada pot adreçar-se a la Conselleria de Cultura de l'Ajuntament.

TAULA RODONA SOBRE URBANISME: Dia 28 de Novembre a la Biblioteca de la "CAIXA".

Hi participaran: -En Jordi Pérez Borràs, cap del Servei territorial d'Urbanisme de la Generalitat a Girona, que parlarà sobre funcions i paper de l'urbanisme avui.

-en Benet Cervera, arquitecte assessor municipal, que parlarà sobre modificacions del Pla General d'Arbúcies.

Hi seran convidades totes les entitats, partits polítics i Centrals Sindicals de la Vila.

PESSEBRE A LA GABELLA: Amb motiu de les properes festes nadalenques es prepara un pessebre on les figures i tots els motius d'ambientació es fan manualment. Es treballa a base de fang, fusta, guix, etc. Un bon grup de gent col.labora en la confecció d'aquesta obra, la qual esperem sigui acollida tan bé com les anterior exposicions que s'hi han fet.

CONCURS NACIONAL DE FOTOGRAFIA: VIII Trofeu "TORRE-ARBOÇ". Organitza: Secció fotogràfica del Centre Parroquial d'Arbúcies. Poden participar-hi tots els resident a l'Estat Espanyol amb un màxim de tres obres per concursant i per tema, no premiades en altres concursos. Temes: a) lliure. B) Relacionat amb la localitat d'Arbúcies.

Trameses: al Centre Parroquial, Secció fotogràfica, c/. Camprodon, 32 Arbúcies.

Admesa: Fins el dia 11 de desembre de 1.980

Exposició: del 25 de desembre del 1980 al 6 de gener del 1981.

.....

BICICLETADA O FESTA DEL PEDAL: Hi va haver la participació de més de 70 persones, algunes amb diafreses i tot. Molta animació.

El QUO VADIS va tenir 34 participants. Va ser tot un èxit. Els guanyadors foren:

1er. Premi: XAVIER OBIOLS i LLUÍS BORRELL

2on Premi: TONI CASANOVA i JOSEP VILA

3er. Premi: LÍDIA CASALS I HELENA DIAZ.

El mes vinent us en parlarem un xic més.

.....

I TROBADA DE GERMANOR DE LA 3ª EDAT: De veritable esdeveniment pot qualificar-se la trobada de germanor del passat dia 25 d'Octubre, en la que la gent de la 3ª edat varen gaudir d'una agradable trobada amb la visita dels jubilats de la llar Bac de Roda de Barcelona, que es desplaçaren a la nostra Vila, per conèixer els nostres indrets i oferir-nos una alegre vetllada amb l'actuació de la coral de l'esmentada llar, formada per 62 veus de persones que sobrepassen els 65 anys. Varen interpretar un reguitzell de cançons, recordant, des de "La Moños" a la "Marieta de l'ull viu" compaginant amb poesies i l'actuació dels solistes de la coral amb fragments d'operetes, sarsueles i cuplets, acompanyats tots per el mestre de música professor, Josep Espeita. Assistiren a l'acte uns 400 dels nostres grans que quedaren admirats tant per la flaire d'alegria i juvenut que es respirava com per l'entusiasme amb el que aquests amics porten a terme aquesta activitat social i cultural.

Un cop acabada l'actuació, després de felicitar-los i aplaudir-los llargament se'ls lliurà en nom de la Vila d'Arbúcies i com a record d'aquesta primera trobada, el trofeu "TORRE D'ARBOÇ". Que a partir d'enguany l'Ajuntament, cedirà amb caire oficial i com a premi corporatiu (acordat en sessió plenària del dia 30 d'Octubre) perquè cada any se celebri una trobada de jubilats. Ànims i endavant! (QUIM)

EL LLENGUATGE POPULAR J.AULEDAS

-Aquest mes continuarem fent una breu repassada a les paraules més corrents del nostre llenguatge col·loquial. Procurarem seguir un ordre més o -- menys alfabètic.

<u>Incorrecte</u>	<u>Correcte</u>
Antes _____	ABANS
Averiguar _____	ESBRINAR
Barandilla _____	BARANA
Batxe _____	SOT O CLOT
Bocadillo _____	ENTREPÀ, SAND-VITX o QUEIXELADA
Bodega _____	CELLER o TAVERNA
Bombilla _____	BOMBETA
Borde _____	VORA o CANTELL
Borrador _____	ESBORRANY o ESBORRADOR
Botiquin _____	FARMACIOLA
Brillo _____	BRILLANTOR o LLUSTRE
Bueno! _____	BÉ!
Bulto _____	PAQUET o FARDELL
Busson _____	BÚSTIA
Burricada _____	BESTIESA
Cubo de basures _____	GALLEDA de les ESCOMBRARIES.

-D'aquests barbarismes que veiem avui, potser val la pena fer un petit comentari sobre "bocadillo", encara molt corrent entre nosaltres. Per evitar aquesta incorrecció disposem de les paraules ENTREPÀ i SANDVITX (d'origen anglès). A més a més tenim també una expressió ben casolana i bonica com és QUEIXALADA. Exemple: "Ara menjaré una queixalada de pa amb tomàquet i pernil".

-D'altra banda tenim la paraula "bodega", que s'ha de substituir per CELLER quan ens referim al lloc on es guarda el vi; i per TAVERNA quan parlem de la botiga on es ven el vi a la menuda. BODEGA només és acceptable quan ens referim a la part interior d'una embarcació.

-Sobre la paraula "borrador", cal dir ESBORRANY quan parlem d'un escrit provisional on hom fa les esmenes; i ESBORRADOR quan ens referim a una cosa que esborra.

-Finalment hi ha l'expressió "cubo de basures" també molt estesa entre nosaltres, que cal substituir per LA GALLEDA de les ESCOMBRARIES.

UN ADÉU I UN DÉU-VOS-GUARD

El daltabaix electoral de Carter en la darrera confrontació política nord-americana no té, ben mirat, res de sorprenent. La seva reelecció havia assolit, totjust tombada la segona meitat del seu període de govern, un índex ben clar de dificultat alarmant. No era, per altra part, el tipus de President que podia treure's de la mànega la lluentor d'una actitud impensada o semi-màgica: li faltava carisme de governant i el seu equilibri s'ha enderrocat en enfrontar-se a una mitjana mediocre com la de Reagan, que, si bé no presenta cap aventatge aglutinadora, tenia un xerrar adient i coneixia (bon còmic) els ressorts de la comèdia.

Cal dir que les coses del món no marxen com caldria i que la bona fe no és penyora suficient per a governar cap país. Cal, a més, perdre confiança en els miracles, sobretot quan els miracles no vénen de Déu. Encara que sembli estrany, el món ha no és com era deu anys enrera, i, tant és així, que la bona jeia del President vençut ha fet lamentablement el ridícol degut a la variació constant dels països, de llurs idees i, principalment, de llurs necessitats. Cal acceptar, per exemple, el fet de què la situació de crisi a la indústria metal·lúrgica d'Estats Units -la primera base del país-, és deguda principalment a la competència que li fan Alemanya i el Japó, els més importants vençuts a la darrera Gran Guerra; que ni l'Europa ni l'Àsia ni l'Àfrica són allò que éren quan va fer-se la pau l'any 1.945. I, per a confirmar-ho, n'hi ha prou amb veure allò que passa a Polònia (meningitis de l'URSS); o com s'agreuja l'angina del món a causa de l'engúnia del petroli provocada per la presència d'Israel i l'exigència musulmana; o de com són vives les inhumanes cafreries de l'Amèrica Central amb l'ocultació del martiri d'una majoria trista, ajupida i miserable, que (trombosi dels Estats Units) encara és viva. Cal no oblidar, tampoc, que Europa repugna veure's de nou emmerdada en cap altra guerra, àdhuc per part dels anglesos, uns pobres parents amb viva memòria. I no tan sols això: A llur casa mateix, els agricultors ianquis encara reneguen pel resultat del boicot a l'URSS imposat al món ran de l'ocupació d'Afghanistan i que va provocar la llur ruïna; sense deixar de banda la frustració de l'element deportiu, durament allunyat del marc olímpic. I sense oblidar, és clar, que tot el cos nacional gemega sota la coïssor de l'afront que ve sofrint la causa de la retenció (ja fa un any) del grup de rehens, per part de l'Iran.

Caldrà que Reagan es calci bé, si no vol embrutar-se la camisa. Haurà de caminar alerta, si vol anar segur i oblidar-se de bona part d'allò que va prometre durant la propaganda electoral. I procurar, poc a poc, desfer molts greuges... Perquè d'això i del grup d'homes que formin el seu equip de govern, depèn, en bona part, la pau del món.

RAFAEL VILA I BARNILS

NENS I NENES :

*sabeu
què és...?*

1) T'hi has vist, t'hi veuràs però mai no hi entraràs ... (el mirall)

2) És com un pal, i pelut per un cap... (El pinzell)

-SANDRA- (7 anys)

NÚRIA CASANOVA -6 anys-

JORDI RODRÍGUEZ
-10 anys-

*els nens
i un gos*

Som una colla de nens i nenes de l'escola Dr. Carulla.

Un dia vam trobar un gos abandonat, el vam agafar i el vàrem portar cap el camp de futbol, allà li hem fet fet una cabana amb caixes, fustes i plàstics. Per nom li diem Rei. Llavors vàrem reunir uns quants diners per comprar-li un collar, ara li volem comprar una caseta perquè la cabana de vegades ens la tiren per terra.

Entre tots li donem menjar i amb un pot li portem aigua perquè no li falti res. Així estem contents nosaltres i ell també.

Encara que sembli un conte és ben veritat.

NÚRIA

POLEMICA

(Tema d'actualitat)

"DE FORA VINDRAN I DE CASA ENS TREURAN"

En una vila com la nostra, amb greu manca de locals públics acondicionats per dur a terme tota mena d'activitats culturals, ens trobem amb la sorpresa que el Consell Directiu de l'Institut (hi ha arbucienç i 5 forasters), en una votació, decidí per quasi unanimitat no cedir les aules del local per cap activitat que generi beneficis econòmics, és a dir, activitats remunerades.

Això ens emprenya i molt.

I ens emprenya per dues raons: En primer lloc, si el poble està tan mancat de locals adients, amb quina poderosa raó justifiquen aquesta decisió. No creiem que les raons legals siguin suficient.

En segon lloc, que s'ha d'entendre per benefici?. És un benefici condemnable el sou que rep una persona a canvi del seu treball?. D'una activitat cultural, tot i essent remunerada, qui en surt més beneficiat?. En tot cas, els únics que es poden queixar d'aquest cost lògic són els que paguen. Creiem que és absurd, aquí i ara, intentar diferenciar aquestes activitats en funció del seu cost monetari.

En definitiva, pensem que el més beneficiat per l'activitat desenvolupada és el que rep els coneixements desitjats. Tanmateix, n'és el més perjudicat per la decisió abans esmentada, pel que significa de veure'ns privats de les millors instal·lacions del poble.

Creiem que és una postura a reconsiderar.

FERRER I PAGÈS

TARDOR

(A tots els cantaires d'Arbúcies)

Les fulles pàl·lides rodolaven,
oscil·lant, damunt el llac,
suaument, aquella tarda de novembre,
com subtil besada, lleu,
dilatant l'encís, bleixant
pel crepuscle que s'atansa, temorenc,
orfe de llum, breu.

La celística s'enamorà plàcidament
d'aquell jardí blau, i sols,
en l'embolcall d'aquella llum divina
restaren en la nit serena
absent de tot contacte humà.

JOAQUIM HORTA I FERRER

DADES DEMOGRÀFIQUES

(per J.B.C.)

NOVEMBRE DEL 1980

Baptismes: 5 Susanna Moner i Llorà.
Albert Pelegrí i Arimany
Maria Planeras i Serra
Jordi Busquets i Pesaferrer
Shaila Casellas i Canaleta

Casaments: 1 Jaume Vilà i Serrat i Ma^a Ro
sa Pla i Camps.

Defuncions: 4 Joaquim Bohils i Botifoll
Pere Clopés i Fugarolas
Modesta Giraldez i Fernández
Esteve Campeny i Castañer

Ara fa cent anys:

NOVEMBRE DEL 1880

Baptismes: 6

Matrimonis: 1

Defuncions: 8

SEGONA CATEGORIA REGIONAL. (ÚLTIMS RESULTATS)

VIDRERES, 2 - ARBÚCIES, 0	CASTELLFOLLIT, 0 - ARBÚCIES, 0
ARBÚCIES, 6 - LA CELLERA, 1	ARBÚCIES, 4 - TORROELLA, 2

L'Arbúcies que està jugant els últims partits del campionat, és molt diferent d'aquell equip gris que l'inicià. La incorporació d'en López ha donat un "senyorio" i una classe a l'equip, que si és capaç d'aconseguir superar el nivell de joc exhibit fins ara a camp contrari, és possible que tinguem davant nostre el futur campió, o almenys, un dels més directes aspirants. Els propers cinc partits seran decisius, i ens donaran la mesura - exacte del què podrà aspirar aquest equip que ara sols es troba a dos punts de l'actual líder, el Vilobí.

INFANTILS (Una màquina de fer gols)

Insuperable la campanya que estan portant a termini la "mainada" que preparen en J. No guera i en J. Miralpeix. Imbatuts en el que portem de temporada, i cedint només un punt sobre deu disputats, l'equip arbucienc camina amb seguretat pel difícil camí que els portarà a conquerir el campionat. Els aficionats amb la seva presència, seran un estímul per aquesta "mainada", que es superen i així serà possible que veieu dintre de poc un Arbúcies format només per jugadors locals. Ja seria hora!

Resultats:	BREDA, 0 - ARBÚCIES, 11
ARBÚCIES, 11 - LA CELLERA, 1	ARBUCIES, 0 - TORDERA, 0
RIUDARENES, 1 - ARBÚCIES, 5	ARBÚCIES, 8 - CA L'AGUIDÓ, 1

PER QUÈ NO CLUB ESPORTIU ARBÚCIES? . Una suggerència a la Junta Directiva Arbucienca.

És molt estrany, que cap de les juntes directives que han regit darrerament els destins del club arbucienc, no hagi proposat en una assemblea el canvi de nom de l'entitat del castellà al català. Hem de ser conscients del moment que viu el nostre país i crec que tota entitat catalana té el deure i l'obligació de catalinitzar llurs noms. Espero -i esperem molts aficionats- que això sigui una realitat ben aviat.

ALEVINS (resultats)

<u>EQUIP "A"</u>	<u>EQUIP "B"</u>
ARBÚCIES, 4 - TOSSA, 0	VIDRERES, 1 - ARBÚCIES, 0
LLORET, 3 - ARBÚCIES, 2	ARBÚCIES, 0 - BREDA, 4
ARBÚCIES, 5 - HOSTALRIC, 0	LLORET, 6 - ARBÚCIES, 0

JUVENILS

Irregular temporada la que estan portant a termini els juvenils locals, però durant els últims partits l'equip ha demostrat una substancial millora, que ha de donar els seus fruits ben aviat amb resultats favorables i escalant ràpidament cap als llocs davanters de la classificació.

Resultats:	ARBÚCIES, 5 - RIUDELLOTS, 4	ARBÚCIES, 5 - S.HILARI, 4
	TOSSA, 2 - ARBÚCIES, 1	VIDRERES, 1 - ARBÚCIES, 0
	ARBÚCIES, 1 - PALAMÓS, 2	ARBÚCIES, 6 - CALDES, 1

CAMPIONAT D'EMPRESES BAIX MONTSENY: Amb la participació dels equips locals At. Valdiviejas, Independent i At. Montseny s'inicià a principis d'octubre l'esmentat campionat que és disputat per 12 equips d'arreu de la comarca.

Resultats:	<u>AT. VALDIVIEJAS</u>	<u>AT. MONTSENY</u>	<u>INDEPENDENT</u>
	Estrella - At. Vald.(susp.)	At.Mont, 4 - Pàmies,3	Lanza, - Ind.(susp)
	At. Val.,7 - Chamburcy, 3	At.Mont, 2 - Gualba,2	Ind.,1 - Estrella, 0
	Jurado, 1 - At. Vald.,6	Lanza, 1 - At.Mont,3	Chamburcy,3 - Ind, 4
	At. Vald.,1 - Roig, 1	At.Mont.0 - Estrella, 0	Ind, 7 - Jurado, 1
	P.Trencat,2 - At. VAL.,1	Chamburcy, -At.Mont (susp)	Ind.,5 - Roig, 1

En capçalera la classificació amb un punt d'avantatge i un partit menys jugat l'Independent, però disputant un regular campionat L'At. Montseny i l'At. Valdiviejas.

SIMPATITZANTS DE L'ESPORT I EN CONCRET DEL JUDO

El nostre poble disfruta des de fa un any i mig d'un club destinat a Judo i gimnàs en general, federat, per tots aquells que volen practicar aquests esports ja siguin arbuçencs o de l'entorn, per exemple d'Hostalric, etc.

Actualment ens trobem fora del lloc on fèiem les pràctiques per qüestió de poder-hi instal·lar la Formació Professional, també important per la Vila, però que ens ha provocat una sèrie de problemes imprevistos ja que ens varen treure del local en un plaç de 48 hores i ens veïrem obligats per tal de no parar aquestes classes, a prendre possessió d'un espai, que ens va cedir l'Ajuntament, de sota del col·legi Montsoliu - que fem servir actualment, i de manera provisional, tot i que hi manquen les mínimes condicions, ja que és molt més petit que l'anterior i sense vestuaris ni gairebé llum, a part que, en ser del col·legi, aquest com és natural té les claus i els seus alumnes entren i surten quan volen sense respectar les nostres lones en absolut, trepitjant-les amb sabates, cosa que el club té molt en compte, perquè no cal dir-ho, es fan molt malbé i han costat molts diners.

El Club de Judo, ha tingut diferents contactes amb l'Ajuntament i els dirigents del col·legi i F. Professional, però hem de dir que fa ja bastants dies d'aquest canvi forçós i de moment no podem pas dir que hi hagi una visió optimista del problema. Tenim la impressió de ser una pilota de rebot i que tothom se'ns treu del damunt com pot.

Hem presentat un pressupost i plànol del gimnàs que es podria fer tancant-lo sota de l'escola i del que se'n beneficiarien els alumnes, el Judo i probablement algú més, perquè sempre és positiu per qualsevol lloc de disposar d'unes instal·lacions d'aquest tipus més o menys decents.

Però ara, sentim haver d'exposar un problema i no una solució a la vegada, ja que de moment no la tenim.

Vàrem invertir uns diners en un lloc provisional pensant que fèiem, en certa manera, un bé al poble introduint aquesta disciplina del Judo i sembla que hem de tornar a començar partint de menys de zero, perquè el club encara està endeutat per aquest fet, i ningú se'n vol fer el càrrec.

No obstant lluitarem negociant amb el qui sigui per tal de continuar i poder assegurar que si després de tot el Club de Judo, no pot seguir, no serà mai per manca d'interès de les persones que som de Junta ni dels jugadors.

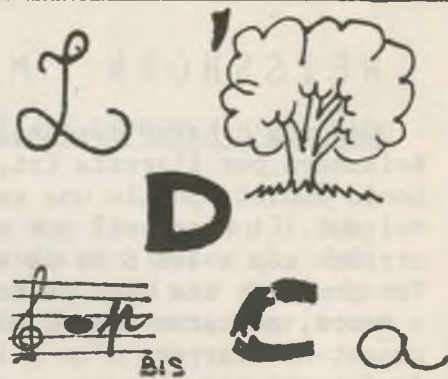
LA JUNTA

Després d'haver descansat tot el dia al camping de Randa, preparam l'ascensió del Weisshorn per l'aresta Est, cim de 4.505 metres d'alçada que es troba sobre aquest bonic poblet. Sortim una estona després d'haver dinat, per evitar així l'hora forta del sol. El desnivell que ens separa del Refugi Weisshorhutte, és de 1.500 m. i hi arribem cap a les 6 de la tarda, després d'haver demanat lloc per passar la nit, ens fem preparar una mica de sopa i poc més tard anem a dormir. A 2/4 de 3 som ja de peus a terra, preparam tot el material que cal portar per fer el cim i comencem l'ascensió posant-nos darrera d'un guia i el seu client que fan el mateix camí que nosaltres. Aquí també cal superar un desnivell d'uns 1.500 m. L'ascensió quasi la fem tota per sobre neu, només hi ha un tros d'aresta que és mixta (neu i roca), tota l'ascensió és molt bonica. A mesura que anem pujant, la vista cada cop s'obre més i més. Arribem doncs ja a agafar l'aresta, és molt aèrea, amb alguns passos delicats per franquejar en quedar penjats al buit; un cop superada, arribem a la pala que ens portarà al cim, té una inclinació considerable, però com que encara l'estat de la neu és bo, la pugem sense problemes. Durant els últims metres abans d'arribar al cim, de tant en tant una boirina cobreix el nostre entorn, això fa que el paisatge agafi unes formes fantasmagòriques, cosa adient quan en mig d'una tranquil·litat absoluta se sent el tro d'algun serac que s'estimba damunt la glacera.

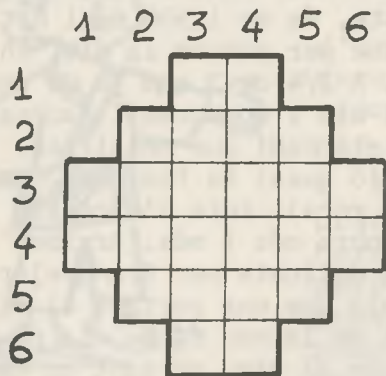
Cap a les dotze del migdia, arribem al cim, com que el fred no és molt intens, ens quedem una estona per gaudir del meravellós paisatge que ens envolta. Després de fer les fotos de rigor, comencem a baixar ràpidament cap al Ref. de partida, en travessar l'aresta, la neu és ja molt tova, això fa que extremem l'assegurança, ja que les cornises que anem superant no ens en donen gaire. A mitja tarda, arribem al Ref. bastant madurs per les hores que portem de marxa i, després d'un bon sopar ens fem al llit, on hi dormim més de dotze hores seguides. Al matí, tornem a Randa, durant tot el camí de baixada ens acompanya la pluja, una pluja fina i freda que fa que arribem abaix molls i enfredulats, però malgrat tot, creiem que el que hem viscut bé a valgut la pena, ja que l'esforç i la voluntat que requereix l'assolir un cim, queda compensat amb la bellesa i la satisfacció de l'ascensió.

entretenciments

1) MOTS ENCREUATS

2) JEROGLÍFIC

Nom d'una de les coses més representatives d'Arbúcies.

HORITZONTALS: 1- Sigles d'un partit polític. 2- Al revès, entrada que fa el mar en una costa brava. 3- Nom propi d'home. 4- Acció de caçar. 5- Classe a què pertany una persona o cosa per la seva manera d'ésser. 6- Sigles comercials.

VERTICALS: 1- Gos. 2- Familiarment, mare. 3- Lloc ample i espaiós, a l'interior d'una població, on solen confluïr diversos carrers. 4- Successió de baules o altres elements metàl·lics enllaçats entre ells, emprada per a aguantar, arrossegar o aixecar càrregues, o per a transmetre moviment. 5-Substància secreta per les abelles. 6-Vocals.

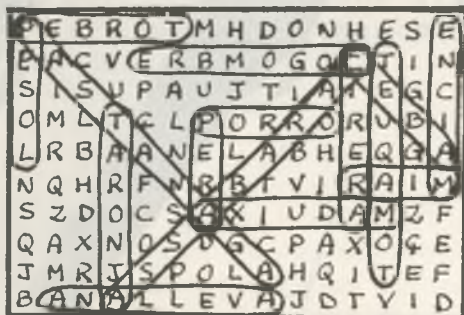
3) SOPA DE LLETRES

	CADJUOROTPL ALICATESVLL NCABNSMCEFE ISBUELVAVNRT RERNARIPGER RLOFRNDHERA		
	ALTECTGSLIM BAXIFUALCAU INAHIMXJECV GEBALUTAPSE ATORNAVISEA		

En aquest quadre hi han 12 noms d'eines. Heu de trobar-los tenint en compte que poden llegir-se d'esquerra a dreta, de dreta a esquerra, de baix a dalt, de dalt a baix i en diagonal.

SOLUCIONS (Al nº anterior):

1) SOPA DE LLETRES

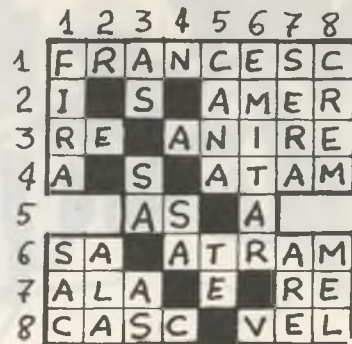

2) JEROGLÍFIC

A; en la coma, pr: compra; R

A COMPRAR

3) MOTS ENCREUATS

FIRMES COL.LABORADORES:

CARNISSERIA

ARIMANY

F. CAMPRODON, 4 - ARBÚCIES

BAR EL CENTRE

F. Camprodon, 32

ARBÚCIES

CANSALADERIA

Anna M. Ballús

F. Camprodon, 6 ARBÚCIES

TAPISSERIA

MIQUEL SABORIT

F. Camprodon, 43

Tel. 86.05.32 - ARBÚCIES

• "TRESILLOS"

• MOQUETES

• TAPISSERIA EN GENERAL

GESTORIA CARBONELL

Rda. Ferran Puig - GIRONA

- ASSUMPTES FISCALS
- ASSEGURANCES SOCIALS
- ASSUMPTES GENERALS

• Sol. Licituds Pensions: JUBILACIÓ • VIUDETAT • ORFANDAT

• CERTIFICACIONS • PASSAPORTS

• REGISTRES INDUSTRIALS • AUTOMÒBILS

• ASSEGURANCES GENERALS, amb:

"COMMERCIAL UNION ASSURANCE COMPANY LIMITED" (anglesa)
D.A.P.A.

- ASSEGURANCES AUTOMÒBILS

- DEFENSA INTERNACIONAL

DELEGACIÓ:

JOAQUIM JUNCÀ CAYUELA

Passatge Viladrau, 23 - Tel. 86 01 80
ARBÚCIES (Girona)

**"la Caixa"
Cada dia
més
a prop.**

Més de 600
oficines unides
per teleprocés
al vostre servei.

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"